

Endelig drøftede man Spørgsmaalet om, hvorledes man kan etablere det nødvendige *Tilsyn* med Straksopgavens Udførelse. Herom var der ikke nogen bestemt Mening hos de besøgte Amtmænd, men i alle Amter vilde man dog gerne paa den ene eller anden Maade deltage i Tilsynet.

De paa den omhandlede Rejse til de jydsk Amtmænd m. fl. indhentede Oplysninger og de af Amtmændene fremførte Synspunkter har herefter været forelagt for det samlede Udvalg, som i nogle Møder har gjort Materialet til Genstand for nærmere Behandling.

Udvalget, der endvidere har ført Forhandlinger med Repræsentanter for Justitsministeriet og for Krigsforsikringen af Landbrugsjord, skal herefter fremkomme med nedenstaaende eenstemmige Indstillinger angaaende Nedlæggelse af Tankgrave m. v., Pigtraadsspærringer og Ledninger for Telefon, Telegraf og elektrisk Strøm.

Udvalget skal endvidere fremsætte de ligeledes nedenstaaende eenstemmige Udtalelser om Bevogtning af Ejendomme paa Flyvepladser m. v., Registrering af Barakker samt om Optagelse af Landminer.

Nedlæggelse af Tankgrave.

Der findes efter de indhentede Oplysninger, som naturligvis maa tages med et vist Forbehold, men som dog grunder sig paa Amtmændenes og deres Embedsmænds Viden, i Jylland følgende Længder Tankgrave:

I Haderslev Amt ca. 70 km fordelt med ca. 10 km omkring Haderslev By og med ca. 30 km paa hver af Linierne—Toftlund og Kolding vestpaa. Der regnes med et Jordarbejde paa ca. 10 m³ pr. lb. m eller ca. $\frac{3}{4}$ Mill. m³ Jord at flytte à ca. 3—4 Kr. pr. m³ (Entreprisepris ved Haandarbejde), ialt ca. 2 $\frac{1}{2}$ Mill. Kr. i Entreprisenum. I Ribe Amt findes ca. 150 km Tankgrave, dækkende ca. 1 500 Ejendomme. Den udgravede Jordmængde anslaaes til ca. 10 m³ pr. lb. m. Ringkøbing Amt har ca. 200 km Tankgrave, antagelig af samme Rumindhold som foran anført, heraf bør efter Amtets Mening ca. 100 km reableres, da disse findes paa god dyrket Jord. I Thisted Amt findes kun faa Tankgrave; i Hjørring Amt findes ca. 400—500 km Tankgrave paa god Jord (undertiden paa de for Landbruget vigtige Græsningsklitter), dels med sædvanlig Profil, dels meget store, nemlig op til 12 m i Bredden. Mange Steder er endvidere Aaløb udvidet betydeligt til Anvendelse som Tankgrave. I Skanderborg og Viborg Amter findes ingen Tankgrave, og i Vejle og Aalborg Amter findes kun meget faa. I Randers Amt har man paabegyndt en Tankgrav tværs over Djursland, og i Aarhus Amt har man ligeledes paabegyndt en Grav rundt om hele Aarhus By.

Paa Sjælland findes saa vidt vides kun meget faa Tankgrave, og paa Fyn var man — bortset fra Anlægget ved Lillebæltsbroen — først i den allersidste Tid før Krigens Afslutning begyndt at grave en Grav langs Nordkysten fra Strib til Nyborg.

De omhandlede Grave er saaledes, bortset fra nogen Variation i Skraaningsanlæg og Bundbredde, ret ensartede med en Dybde paa ca. 3,0 m og en øvre Bredde paa 5—6 m, svarende til en Fyldmængde paa ca. 10 m³ pr. lb. m. Hvor Indfatning af Siderne forefindes, bestaar denne af Granfaskiner fastholdt af 10—15 cm Granpæle af 4—4,5 m's Længde med indbyrdes Afstand paa en m. Den udgravede Fyld er spredt i ca. 10 m's Bredde paa begge Sider af Graven og i Reglen dækket af den før Opkastningen fjernede Muld; visse Steder er Afrømningen af Mulden dog sket mindre omhyggeligt, saaledes at man ved Retableringen helt kan undlade at tage Hensyn til Mulden, hvilket vil gøre Retableringen billigere. Mange af Gravene har iøvrigt ødelagt eller beskadiget eksisterende Dræningsanlæg, saaledes i høj Grad i Haderslev, Hjørring og Ribe Amter. Bl. a. paa Grundlag af Beregninger over Akkordsatsen for Tilfyldningsarbejdet, og idet Bortffjernelsen af Afstivningen, Tilbageføringen af Mulden og eventuel Retablering af overskaarne Drænelininger tages i Betragtning, kan Arbejdet med Retableringen under Forudsætning af, at Jordflytningen foregaar med Trillebør, anslaaes til 1,5 Arbejdsdag pr. lb. m Grav, svarende til en Akkordmeterpris paa ca. 30 Kr. Til Orientering kan anføres, at det er oplyst, at der ved Udgravningen for Jordarbejdet (excl. Afstivningsarbejder) ved en Grav af noget mindre Dimension med et Rumindhold paa ca. 7 m³ i Modsætning til 10 m³ ovenfor er betalt 33,65 Kr. pr. lb. m. Efter det foran anførte kan man formentlig regne med ca. 1 000 km Pansergrave. Beskæftigelsen herved vil andrage 60 000 Arbejdsmaaneder.